

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 55/2013
12.06.2013. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Нате Месаровић, Анђелке Станковић и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Н.К. и др., због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. бр. 316/13 од 20.05.2013. године, подигнутом против правноснажних пресуда Окружног суда у Сремској Митровици К 143/06 од 05.11.2009.године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1328/10 од 27.04.2010. године, у седници већа одржаној дана 12.06.2013. године, донео је

ПРЕСУДУ

УВАЖАВА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. бр 316/13 од 20.05.2013. године као основан, па се **укидају** правноснажне пресуде Окружног суда у Сремској Митровици К 143/06 од 05.11.2009. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1328/10 од 27.04.2010. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Сремској Митровици К 143/06 од 05.11.2009. године, оглашени су кривим, и то: окривљени С.Д. коме је суђено у одсуству и окривљени Н.К. и Н.Б., за кривично дело разбојништво из члана 206. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика (КЗ), за које дело је окривљенима С.Д. и Н.К. утврђена казна затвора у трајању од по 4-четири године, а окривљени С.Д. и Н.К. и за кривично дело недозвољено држање оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, за које дело им је утврђена казна затвора у трајању од по 6-шест месеци, па су осуђени, и то окривљени С.Д. и Н.К. на јединствену казну затвора у трајању од по 4-четири године и 5-пет месеци, у коју казну је окривљеном Н.К. урачунато време проведено у притвору почев од 29.09.2008.године па надаље, а окривљени Н.Б. на казну затвора у трајању од 3-три године и 6-шест месеци. Истом пресудом, окр. Н.К. изречена је мера безбедности одузимања предмета кривичног дела и то пиштоља марке ..., кал. ..., фабричког броја ... и окривљени су обавезани на плаћање трошкова кривичног поступка, и то окр. С.Д. у износу од 1.330,00 динара, окр. Н.К. у износу од 7.130,00 динара и окр. Н.Б. у износу од

12.330,00 динара, као и паушала суду сваки у износу од по 10.000,00 динара, док су окривљени С.Д. и Н.К. обавезани да накнаде трошкове постављеног браниоца по службеној дужности и то окр. Н.К. у износу од 19.250,00 динара, а окр. С.Д. у износу који ће бити опредељен посебним решењем, а све то у року од 30 дана од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Апелациони суд у Новом Саду, пресудом Кж1 1328/10 од 27.04.2010. године, одбио је као неосноване жалбе браниоца окр. С.Д. и окр. Н.К. и његовог браниоца, а делимичним уважањем жалбе браниоца окр. Н.Б. и то само у погледу одлуке о казни, преиначио је наведену првостепену пресуду тако што је окр. Н.Б. за дело за које је оглашен кривим првостепеном судом осудио на казну затвора у трајању од 3-три године, док је у преосталом делу жалбу браниоца овог окривљеног одбио као неосновану и првостепену пресуду у непреиначеном делу потврдио.

Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости, Ктз. бр. 316/13 од 20.05.2013. године, против наведених правноснажних пресуда, због повреде кривичног закона из члана 369. тачка 3. Законика о кривичном поступку (ЗКП) у вези са чланом 5. став 2. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд донесе пресуду којом ће уважити овај захтев и укинути пресуде Окружног суда у Сремској Митровици К 143/06 од 05.11.2009. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1328/10 од 27.04.2010. године, у односу на окривљене Н.К. и Н.Б. и предмет вратити на поновну одлуку.

Врховни касациони суд је у смислу члана 422. став 2. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости окр. Н.К. и његовом браниоцу адв. И.Р. и окр. Н.Б. и његовом браниоцу адв. Т.П., и у седници већа, одржаној у одсуству Републичког јавног тужиоца, обавештеног о седници већа у смислу члана 422. став 3. ЗКП, размотрио списе овог предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев поднет, па је по оцени навода и предлога изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано Републички јавни тужилац у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 369. тачка 3. ЗКП, у вези са чланом 5. став 2. КЗ, на штету окривљених Н.К. и Н.Б.

Чланом 5. став 1. КЗ прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења дела, а одредбом става 2. истог члана да ће се, ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута, применити закон који је најблажи за учиниоца.

У конкретном случају, кривично дело разбојништва за које су окривљени Н.К. и Н.Б. оглашени кривим и осуђени побијаним правноснажним пресудама, извршено је 21.06.2005. године, у време важења Кривичног закона Републике Србије („Службени гласник СРС“ бр. 26/77...42/89, „Службени гласник РС“ бр. 21/90...67/03), који је, после извршења овог дела измењен, односно донет је нови закон - Кривични законик („Службени гласник РС“ бр. 85/05) који је ступио на снагу 01.01.2006.године.

Квалификовани облик кривичног дела разбојништво из члана 206. став 3. тог Законика, постоји ако је дело из става 1. истог члана (основни облик) и ст. 2. (квалификован чињеницом одређене вредности одузетих ствари) учињено од стране више лица или је неком лицу са умишљајем нанесена тешка телесна повреда и за то дело законом је прописана казна затвора од три до петнаест година.

Законом о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 72/09) који је ступио на снагу 11.09.2009.године, измењене су одредбе члана 206. КЗ и према тим изменама квалификовани облик кривичног дела разбојништва из става 2. члана 206. КЗ постоји ако је дело из става 1. истог члана учињено од стране групе или је неком лицу са умишљајем нанесена тешка телесна повреда или вредност одузетих ствари прелази износ од 1.500.000,00 динара и за то кривично дело прописана је казна затвора од три до петнаест година, а квалификовани облик истог дела из става 3. члана 206. КЗ постоји ако је дело из ст. 1. учињено од стране организоване криминалне групе и за то дело прописана је казна затвора најмање пет година.

Према изложеном, Кривични законик након измена 2009.године не предвиђа извршење разбојништва „од стране више лица“ као облик овог кривичног дела, већ само извршење дела од стране групе (став 2. члана 206. КЗ) или организоване криминалне групе (став 3. члана 206.КЗ). Околност, пак, извршења дела од стране више лица, а која је наведена као битно обележје у чињеничном опису дела стављеног на терет окривљенима Н.К. и Н.Б., без обзира што се у конкретном случају ради о три лица-извршиоца (што је најмањи број лица која чине групу), сама по себи не значи постојање групе или организоване криминалне групе у смислу члана 206. став 2. и 3. измењеног КЗ, јер из чињеничног описа дела за који су окривљени у овом предмету оптужени и оглашени кривим, не произилази постојање других околности које одређују појам групе у смислу члана 112. став 22. КЗ, између осталог да се ради о лицима повезаним ради трајног или повремениг вршења кривичних дела, а тим пре ни околности које чине појам организоване криминалне групе у смислу члана 112. став 35. КЗ (постојање групе одређено време, споразумно деловање у циљу вршења једног или више кривичних дела и др).

Следствено реченом, у конкретном случају за окривљене је блажи Кривични законик измењен 2009.године од Кривичног законика који је важио до те измене, јер по том измењеном закону извршење дела од стране више лица није обележје дела, па се радње за које су окривљени оптужени могу квалификовати само по члану 206. став 1. КЗ. Овај закон блажи је и од закона који је важио у време извршења дела, иако се и по том закону дело окривљених може квалификовати само у основном облику, из члана 168. став 1. КЗ РС (ни тај закон не предвиђа извршење дела од стране више лица нити у смислу напред изложених разлога има услова за квалификацију по члану 169. КЗ РС по основу извршења разбојништва у саставу групе или банде), али је за дело из члана 206. став 1. КЗ прописана блажа казна (затвор од 2 до 12 година) него за дело из члана 168. став 1. КЗ РС (затвор најмање три године).

Како су, у време изрицања првостепене пресуде (05.11.2009.године), биле на снази одредбе измењеног Кривичног законика из 2009.године, првостепени суд

је пропустио да, у смислу члана 5. став 2. КЗ, примени тај закон као најблажи и тиме учинио повреду кривичног закона из члана 369. тачка 3 ЗКП, а ову повреду није отклонио ни другостепени суд у поступку по жалби, иако на исту пази по службеној дужности (члана 380. став 2. ЗКП).

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је уважио као основан захтев за заштиту законитости подигнут у корист окривљених Н.К. и Н.Б., у којем се указује на изложене пропусте првостепеног и другостепеног суда и на основу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова, а применом члана 425. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде, тако што је укинуо првостепену и другостепену пресуду и предмет враћа првостепеном суду, како би се у поновном кривичном поступку отклонили недостаци на које је указано овом пресудом и након оцене свих околности релевантних за примену блажег закона у односу на кривично дело из члана 206. КЗ, могла донети нова, законита и правилна одлука.

**Записничар-саветник
Наташа Бањац, с.р.**

**Председник већа -
судија
Јанко Лазаревић, с.р.**